

بنیاد ایران‌شناسی

زاکوس در دوره پارسه سگنی جدید

مؤلف

سونیا شیرنگ

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا

سرشناسه	: شیدرنگ، سونیا، ۱۳۵۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: زاگرس در دوره پارینه‌سنگی جدید / مولف سونیا شیدرنگ.
مشخصات نشر	: تهران: بنیاد ایران‌شناسی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	: ۱۲۸ ص.: مصور (بخشی رنگی)، نقشه، نمودار.
شابک	: 978-964-8776-32-4
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: دیرینه‌سنگی - ایران - زاگرس، منطقه
وضع	: Paleolithic period - Iran - Zagros Region
موضوع	: زاگرس، منطقه - تاریخ
موضوع	: Zagros Region (Iran) - History
شناسه افزوده	: بنیاد ایران‌شناسی
رده‌بندی کنکورد	: GNV۷۲/۳۲
رده‌بندی دیویی	: ۹۱۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۹۰۶۲۰۰

عنوان کتاب: زاگرس در دوره پارینه‌سنگی جدید
مؤلف: سونیا شیدرنگ

(پژوهشگر مؤسسه مطالعات پیشرفته سعیدی دانشگاه کاشان و دانشگاه بوردو فرانسه)

صفحه‌آرا و طراح جلد: مونا طوسی

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۷۷۶-۳۲-۴

نوبت چاپ اول: ۱۳۹۸

شمارگان: ۵۰۰ جلد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: ایران‌چاپ

ناشر: بنیاد ایران‌شناسی
تهران، خیابان شیخ بهایی جنوبی، خیابان ایران‌شناسی

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به بنیاد ایران‌شناسی است.

قیمت: ۳۶۰،۰۰۰ ریال

مقدمه ناشر

آغاز تعلق اراده آدمی در بهره‌گیری از مواهب طبیعت و تلاش پی در پی او را برای ساختن بنیان‌های مورد نیاز زندگی بر روی زمین، براساس طبقه‌بندی دوران سنگ می‌توان تبیین و بررسی نمود. بخشی از اجزاء این طبقه‌بندی مهم که فرایندها و تحولات ابزارسازی بشر و تغییر شیوه‌های معیشتی او را در بر می‌گیرد با عنوان فرهنگ‌های پیش از تاریخ می‌شناسیم. بی‌گمان تغییرات و دگرگونی‌های فرهنگی و فناورانه دوران پارینه‌سنگی که ابتدایی‌ترین و طولانی‌ترین مرحله زندگی انسان را دربرمی‌گیرد، به مراتب بطئی‌تر و کندتر از دیگر دوران زندگی بشر بوده است؛ این تغییر و تحول طولانی مدت در مناطق مختلف دنیا، متأثر از موضوعات متنوع از جمله ساختار اقلیم، متفاوت است. دانش روزی بشر، گونه انسان نئاندرتال را مالک بلامنازع فناوری در پارینه‌سنگی قدیم می‌داند. این اصل در منطقه جنوب‌غربی آسیا نیز مصداق مشابه دارد، لیکن از اواخر دوره پارینه‌سنگی میانی و اوایل دوره پارینه‌سنگی جدید شواهدی دال بر انقراض نئاندرتال و ظهور انسان هوشمند هوشمند در کنار تغییرات قابل اعتنایی در ابزارسازی و شیوه‌های معیشت باستان آمده است که تنها بخشی از دانسته‌های ما را در خصوص تحولات انسانی تشکیل می‌دهد. اگر به نمی‌توان گستره‌های فرهنگ انسانی را به مرزهای امروزی جغرافیای سیاسی محدود نمود، لیکن بخش مهمی از اندام‌های جغرافیای تاریخی - فرهنگی ایران به سببه یک بکر، گذشته از انسجام غیرقابل انکار در تعاملات فی مابین، با مناطق و رای مرزهای «مرز» ایران در ارتباطی پیوسته بوده و هستند. قسمتی از این جغرافیای فرهنگی بی‌بدیل، به سببه سرانمایی مرتفعی به نام زاگرس است که یکی از زیست‌بوم‌های مهم انسان در دوره پارینه‌سنگی به شمار می‌رود.

اثر علمی پیش‌رو، حاصل مطالعات، تجارب و پژوهش‌های گسترده در خصوص دوره پارینه‌سنگی جدید است که به قلم باستان‌شناس جوان و توانا غلام‌رضا شیدرننگ تحریر شده است. این اثر ارزشمند یکی از اجزاء طرح بزرگ راکرشناسی را در بنیاد ایران‌شناسی تشکیل می‌دهد و به خودی خود زمینه تألیف آثار دیگری را برای شناساندن زندگی انسان پیش از تاریخ در دیگر گستره‌های جغرافیای فرهنگی ایران بزرگ فراهم آورده است. بنیاد ایران‌شناسی مراتب قدردانی خود را از مؤلف گرمی اثر حاضر اعلام داشته؛ توفیق روزافزون ایشان را در توسعه مرزهای دانش بومی از درگاه ایزد متان مسئلت می‌نماید.

فهرست مطالب

۱۱	پیشگفتار نویسنده
۱۵	درآمدی بر دوره پارینه‌سنگی جدید
۳۷	نگاهی کلی بر فرهنگ‌های پارینه‌سنگی جدید در جنوب غرب آسیا
۴۵	پژوهش‌های دوره پارینه‌سنگی جدید در زاگرس
۵۰	ورواسی: نخستین مکان پارینه‌سنگی جدید کاوش شده در ایران
۵۶	غار یافته: مرجع پایایی فرهنگ برادوستی زاگرس
۶۴	غار خر (مرزول): یک توالی چند دوره‌ای دیگر از دوره پارینه‌سنگی
	اشکفت گاوی: نخستین تپه انسانی پارینه‌سنگی جدید و شواهدی از هم‌نوع خواری در
۶۹	جنوب زاگرس
۷۵	گرم رود ۲: نخستین مکان پارینه‌سنگی جدید کاوش شده در خارج از زاگرس
۷۸	سفید آب و بردیا: پارینه‌سنگی جدید خارج از زاگرس
۸۳	غار بوف و فرهنگ رستمی: فرهنگی جدید یا همان برادوستی؟
	نگاهی کوتاه به برخی از مکان‌های دیگر پارینه‌سنگی - دید زاگرس (بررسی‌ها و کاوش‌های
۸۷	در حال انجام)
۹۳	جمع‌بندی و چشم‌انداز کلی دوره پارینه‌سنگی جدید در زاگرس
۱۰۱	کتابنامه
۱۰۲	فارسی
۱۰۳	انگلیسی
۱۱۰	تصاویر رنگی
۱۲۶	خلاصه انگلیسی